

M.A.II – मराठी

(To be implemented from Academic Year 2024-25 & 2025-26)

Course Code	Semester III	Credits	Course Code	Semester IV	Credits
	Major Mandatory			Major Mandatory	
PAMAR 301	दलित साहित्य Dalit Sahitya	4	PAMAR 401	महानगरीय साहित्य Mahanagariy Sahitya	4
PAMAR 302	साहित्य प्रकाराचा अभ्यास : कादंबरी (Study of Form of Literature : Novel)	4	PAMAR 402	स्त्रीवादी चळवळ आणि सिद्धांत Feminist Movement and Theorization	4
PAMAR 303	समाज भाषाविज्ञान (Socio Linguistics)	4	PAMAR 403	प्रसारमाध्यमे आणि भाषाव्यवहार Mass media and usage of Marathi Language	4
PAMAR 304	वैचारिक गद्य (Vaicharik Gadya)	2			
	Major Electives (Any One)			Major Electives (Any One)	
PAMAR 305	बालसाहित्य (Balsahitya)	4	PAMAR 404	लोकसाहित्य (Loksahitya)	4
PAMAR 306	पटकथालेखन (Screenplay Writing)		PAMAR 405	संतसाहित्य (Santsahitya)	
PAMAR 307	प्रकल्प Research Project	4	PAMAR 406	प्रकल्प Research Project	6
Total Credits		22	Total Credits		22

Syllabus for MA-II of Arts in Marathi for the year 2024-25

Nomenclature of the Course	दलित साहित्य
Class	M.A. - II

Semester	III
Course Code	PAMAR301
No. of Credits	04
Nature	Theory
Type	Major Mandatory

Course Outcomes:

CO1 दलित साहित्याचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये तसेच दलित साहित्य संकल्पनेविषयीच्या विविध भूमिका समजतील.

CO2 दलित साहित्य चळवळीची पार्श्वभूमी स्पष्ट होईल.

CO3 नेमलेल्या साहित्यकृतीमुळे दलित साहित्याचे आकलन होईल.

Syllabus:

Unit No.	Unit Title	Subtitles (Learning Points)
१	दलित साहित्याचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये	१. दलित, दलित जाणीव, दलित साहित्य संकल्पनेविषयीच्या विविध भूमिका २. दलित साहित्याची प्रेरणा, व्याख्या
२	दलित साहित्याच्या चळवळीची पार्श्वभूमी	१. सामाजिक, राजकीय, सांस्कृतिक, धार्मिक परिस्थिती वास्तव २. आंबेडकरपूर्व, आंबेडकरी व आंबेडकरोत्तर चळवळी ३. दलित साहित्य चळवळीचा सामाजिक, सांस्कृतिक, राजकीय चळवळीशी असलेला अनुबंध ४. दलित साहित्याची पूर्वपरंपरा
३	नेमलेली साहित्यकृती	गावकी – रुस्तुम अचलखांब (दलित आत्मकथन)
४.	नेमलेली साहित्यकृती	उत्थानगुंफा – यशवंत मनोहर (कवितासंग्रह)

Prescribed Text/s (If any):

१. गावकी – रुस्तुम अचलखांब (दलित आत्मकथन), श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे, २०१७.

२. उत्थानगुंफा – यशवंत मनोहर (कवितासंग्रह), कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे.

Other Learning Resources recommended:

१. कऱ्हाडे सदा, दलित साहित्य चिकित्सा, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद, २००१.

२. कुलकर्णी गो.म.(संपा.), दलित साहित्य: प्रवाह व प्रतिक्रिया, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे, १९८६.

३. फडके भालचंद्र, दलित साहित्य : वेदना आणि विद्रोह, श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे, १९७७ (प्र.आ.)

- ४.बागूल बाबूराव, दलित साहित्य:आजचे क्रांतिविज्ञान, बुद्धिस्ट पब्लि. हाऊस, नागपूर, १९८१.
 ५.मनोहर यशवंत, दलित साहित्य:सिद्धांत आणि स्वरूप, प्रबोधन प्रकाशन, नागपूर, १९७८.
 ६.मेश्राम केशव (संपा.), विद्रोही कविता, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे, १९७८(प्र.आ.)
 ७.लिंबाळे शरणकुमार(संपा.), प्रज्ञासूर्य, प्रचार प्रकाशन, कोल्हापूर, १९९९.
 ८.वानखेडे म.ना., दलितांचे विद्रोही वाङ्मय, प्रबोधन प्रकाशन, नागपूर, १९८१.
 ९.पाटील म.सु., दलित कविता, लोकवाङ्मय गृह, मुंबई, १९८१.
 १० पानतावणे गंगाधर, दलित साहित्य: चर्चा आणि चिंतन, साकेत प्रकाशन, औरंगाबाद, १९९३.

Teaching Plan

Unit No.	Unit Title	Teaching Methods	No. of Lectures
१	दलित साहित्याचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये	न व ICT	१५
२	दलित साहित्याच्या चळवळीची पार्श्वभूमी	न व ICT	१५
३	नेमलेल्या साहित्यकृती	न व ICT	१५
४	नेमलेल्या साहित्यकृती	न व ICT	१५

Evaluation Pattern

A. Continuous Internal Evaluation: Maximum Marks:

Method	Marks
चाचणी	२०
चाचणी	२०

B. Semester End Examination: Maximum Marks:

Question No. and Sub questions (If any)	Unit and sub unit (with number and title)	Type of Question (Essay / short note / Objective / Diagram, etc.)	Marks
प्र. १.अ) किंवा प्र.१. ब)	घटक १	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. २.अ) किंवा प्र.२. ब)	घटक २	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. ३.अ) किंवा प्र.३. ब)	घटक ३	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. ४.अ) किंवा प्र.४. ब)	घटक ४	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५

Syllabus for MA- II of Arts in Marathi for the year 2024-25

Nomenclature of the Course	साहित्यप्रकाराचा अभ्यास: कादंबरी	
Class	M.A. - II	
Semester	III	
Course Code	PAMAR302	
No. of Credits	04	
Nature	Theory	
Type	Major Mandatory	
Course Outcomes:		
CO1 साहित्यप्रकाराची संकल्पना लक्षात येईल.		
CO2 कादंबरी या साहित्यप्रकाराची ओळख होईल.		
CO3 नेमलेल्या साहित्यकृतींच्या माध्यमातून कादंबरी या साहित्यप्रकाराचा आस्वाद घेता येईल.		
Syllabus:		
Unit No.	Unit Title	Sub titles (Learning Points)
१	कादंबरी या साहित्यप्रकाराची संकल्पना : सैद्धांतिक विचार	१. कादंबरीचे स्वरूप २. कादंबरी : व्याख्या ३. कादंबरीचे घटक(कथानक, अनुभवविश्व, पात्रचित्रण, निवेदन(कथन,वर्णन,संवाद, भाष्य), वातावरण, भाषा इत्यादी. ४. कादंबरी व इतर साहित्यप्रकार यामधील साम्यभेद (कादंबरी-कथा , कादंबरी - नाटक , कादंबरी -चरित्र, कादंबरी - आत्मचरित्र)

२	कादंबरीचा इतिहास व कादंबरीचे प्रकार	१. मराठी कादंबरीचा इतिहास २. कादंबरीचे प्रकार (ऐतिहासिक, पौराणिक, राजकीय, सामाजिक, पत्रात्मक, चरित्रात्मक, आत्मचरित्र, काव्यात्म इ.)
३	नेमलेल्या साहित्यकृती	माहीमची खाडी - मधु मंगेश कर्णिक
४.	नेमलेल्या साहित्यकृती	पाचोळा - रा.रं. बोराडे

Prescribed Text/s (If any):

१. माहीमची खाडी - मधु मंगेश कर्णिक, मॅजेस्टिक प्रकाशन
२. पाचोळा - रा.रं. बोराडे, मौज प्रकाशन गृह, मुंबई. १९७१

Other Learning Resources recommended:

१. देशपांडे कुसुमावती, मराठी कादंबरी,
२. बापट, गोडबोले, मराठी कादंबरी तंत्र आणि विकास,
३. भागवत श्री.पु.(संपा.), साहित्य: अध्यापन आणि प्रकार,

Teaching Plan

Unit No.	Unit Title	Teaching Methods	No. of Lectures
१	कादंबरी या साहित्यप्रकाराची संकल्पना : सैद्धांतिक विचार	व्याख्यान	१५
२	कादंबरीचा इतिहास व कादंबरीचे प्रकार	व्याख्यान	१५
३	नेमलेली साहित्यकृती	व्याख्यान	१५
४	नेमलेली साहित्यकृती	व्याख्यान	१५

Evaluation Pattern

C. Continuous Internal Evaluation: Maximum Marks:

Method	Marks
चाचणी	२०
चाचणी	२०

D. Semester End Examination: Maximum Marks:

Question No. and Sub questions (If any)	Unit and sub unit (with number and title)	Type of Question	Marks
---	---	------------------	-------

		(Essay / short note / Objective etc.)	
प्र. १.अ) किंवा प्र.१. ब)	घटक १	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. २.अ) किंवा प्र.२. ब)	घटक २	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. ३.अ) किंवा प्र.३. ब)	घटक ३	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. ४.अ) किंवा प्र.४. ब)	घटक १	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५

Syllabus for MA- II of Arts in Marathi for the year 2024-25

Nomenclature of the Course	समाज भाषाविज्ञान		
Class	M.A. - II		
Semester	III		
Course Code	PAMAR303		
No. of Credits	04		
Nature	Theory		
Type	Major Mandatory		
Course Outcomes:			
CO1 भाषाव्यवहार आणि सामाजिक संरचना यांतील संबंध स्पष्ट होईल.			
CO2 भाषासंप्रेषण कौशल्य ज्ञात होईल.			
CO3 समाज भाषाविज्ञानाचे व्यवहारात उपयोजन करता येईल.			
Syllabus:			
Unit No.	Unit Title	Subtitles (Learning Points)	
१	समाज भाषाविज्ञान संकल्पना	१.समाज भाषाविज्ञान संकल्पना, स्वरूप व व्याप्ती २.भाषिक बदल व त्याची कारणे (सामाजिक फरक व त्यांचे परिणाम ३.भाषिक सापेक्षता सिद्धान्त (सपीर व्होर्फ) व त्याचा प्रतिवाद	
२	भाषा आणि समाज	१.भाषेचे स्वरूपभेद २. प्रमाणभाषेची संकल्पना ३. भाषा आणि बोली, व्यवहाराची भाषा, संपर्क भाषा, उपभाषा(व्यक्तिभाषा, स्त्री-पुरुषांची भाषा, जातव्यवस्था आणि आर्थिक वर्ग यांच्या भाषा) यांचे स्वरूप, कार्य आणि व्याप्ती ४.भाषेतील निषिद्धता, मराठी भाषक समाज	

३	भाषा संपर्क	१.भाषा संपर्काचे स्वरूप , पिजिन क्रिऑल २.भाषाद्वित्व, द्वैभाषिकत्व, बहुभाषिकत्व त्यांचे प्रकार व परिणाम
---	-------------	--

Prescribed Text/s (If any): NO

Other Learning Resources recommended:

- १.कालेलकर ना.गो., भाषा: इतिहास आणि भूगोल, मौज, मुंबई.
- २.कालेलकर ना.गो.भाषा आणि संस्कृती,मौज, मुंबई.
- ३.केळकर अशोक रा., वैखरी (भाषा आणि भाषाव्यवहार), मॅजेस्टिक, मुंबई.
४. मालशे मिलिंद, सामाजिक भाषाविज्ञान : एक नवे अभ्यासक्षेत्र, मराठी संशोधन पत्रिका, जाफेमा, वर्ष २५, अंक २, १९७८.
५. पाटणकर जयश्री , सामाजिक भाषाविज्ञान, स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे , २००५
६. वरखेडे रमेश, समाजभाषाविज्ञान, शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर

Teaching Plan

Unit No.	Unit Title	Teaching Methods	No. of Lectures
१	समाज भाषाविज्ञान संकल्पना	व्याख्यान	२०
२	भाषा आणि समाज	व्याख्यान	२०
३	भाषा संपर्क	व्याख्यान	२०

Evaluation Pattern

E. Continuous Internal Evaluation: Maximum Marks:

Method	Marks
चाचणी	२०
चाचणी	२०

F. Semester End Examination: Maximum Marks:

Question No. and Sub questions (If any)	Unit and sub unit (with number and title)	Type of Question (Essay / short note / Objective etc.)	Marks
प्र. १.अ) किंवा प्र.१. ब)	घटक १	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. २.अ) किंवा प्र.२. ब)	घटक २	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. ३.अ) किंवा प्र.३. ब)	घटक ३	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. ४ अ. ब. क.	घटक १, २, ३	टीपा लिहा (प्रत्येक घटकावर एक)	१५

Syllabus for MA-II of Arts in Marathi for the year 2024-25

Nomenclature of the Course	वैचारिक गद्य (Vaicharik Gadya)		
Class	M.A. -II		
Semester	III		
Course Code	PAMAR304		
No. of Credits	02		
Nature	Theory		
Type	Major Mandatory		
Course Outcomes:			
CO1 वैचारिक साहित्याची संकल्पना समजेल.			
CO2 वैचारिक साहित्यातील विविध विचारव्यूहांचा परिचय होईल.			
CO3 भारतीय संविधानातील वैचारिकमूल्यांच्या आधारे नेमलेल्या साहित्यकृतीचा परामर्श घेता येईल.			
Syllabus:			
Unit No.	Unit Title	Subtitles (Learning Points)	
१	वैचारिक साहित्य स्वरूप व संकल्पना	अ) वैचारिक साहित्य संकल्पना आ) वैचारिक साहित्याचे स्वरूप विशेष इ) मराठीतील वैचारिक साहित्याची वाटचाल	
२	वैचारिक साहित्य व विविध विचारव्यूह	विवेकवाद, इहवाद, धर्मनिरपेक्षता, धर्मवाद, वैज्ञानिक दृष्टीकोन, भारतीय संविधानाची ओळख (स्वातंत्र्य, समता, बंधुता, सामाजिक न्याय या संदर्भात	
३	नेमलेली साहित्यकृती	सार्वजनिक सत्यधर्म - महात्मा फुले	
Prescribed Text/s (If any):			
१. सार्वजनिक सत्यधर्म - महात्मा फुले, संपादन - वासुदेव मुलाटे, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद , २०१४			
Other Learning Resources recommended:			
१. निबंध : शास्त्र व कला - प्र.न.जोशी			
२. प्रदक्षिणा खंड १ - संपा. अनिरुद्ध कुलकर्णी, काँन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे.			
३. प्रदक्षिणा खंड २ - संपा. अनिरुद्ध कुलकर्णी, काँन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे.			
४. आधुनिक मराठी गद्याचा पायाभूत अभ्यास - संपादक वासुदेव मुलाटे व इतर			
५. महात्मा फुले - डॉ. भा.ल.भोळे			
६. महात्मा फुले व्यक्ति आणि विचार - गं.बा.सरदार			
७. आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास - संपा.रा.श्री.जोग व इतर म.सा.प. पुणे			
८. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर आणि दलित वैचारिक वाङ्मय - नीलकंठ शैरे, सुगावा प्रकाशन, पुणे.			
९. मराठी निबंध उद्गम आणि विकास - गिरीश मोरे, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद.			
१०. मराठी साहित्यातील विवेकवाद - डॉ.शैलेंद्र लेंडे			
११. वैचारिक निबंधकार - डॉ. यशवंत मनोहर, डॉ. शैलेंद्र लेंडे			
Teaching Plan			
Unit No.	Unit Title	Teaching Methods	No. of Lectures
१	वैचारिक साहित्य स्वरूप व संकल्पना	व्याख्यान	१०

२	वैचारिक साहित्य व विविध विचारव्यूह	व्याख्यान	१०
३	नेमलेली साहित्यकृती	व्याख्यान	१०

Evaluation Pattern

G. Continuous Internal Evaluation: Maximum Marks:

Method	Marks
चाचणी	२०

H. Semester End Examination: Maximum Marks:

Question No. and Sub questions (If any)	Unit and sub unit (with number and title)	Type of Question (Essay / short note / Objective / Diagram, etc.)	Marks
प्र. १.अ) किंवा प्र.१. ब)	घटक १	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१०
प्र. २.अ) किंवा प्र.२. ब)	घटक २	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१०
प्र. ३.अ) किंवा प्र.३. ब)	घटक ३	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१०

Syllabus for MA - II in Marathi for the year 2024-25

Nomenclature of the Course	बालसाहित्य (Balsahitya)
Class	M.A. -II
Semester	III
Course Code	PAMAR305
No. of Credits	04
Nature	Theory
Type	Major Mandatory
Course Outcomes:	

- CO1 बालसाहित्याचे स्वरूप समजण्यास मदत होईल.
 CO2 बालसाहित्याचा इतिहास कळेल.
 CO3 बालसाहित्याचे प्रकार, प्रयोजन, वैशिष्ट्ये माहीत होतील.
 CO4 बालसाहित्यातील विविध साहित्यप्रकाराचे वाचन होईल.

Syllabus:

Unit No.	Unit Title	Subtitles (Learning Points)
१	बालसाहित्याचे स्वरूप	१.बालसाहित्याची व्याख्या, २.बालसाहित्याचे स्वरूप – कथानक, वातावरण निर्मिती, पात्रयोजना, भाषा ३.बालसाहित्याची वैशिष्ट्ये
२	बालसाहित्य : प्रकार व प्रयोजन	१.बालमानसशास्त्र आणि बालसाहित्य २.बालसाहित्याचे प्रकार ३.बालसाहित्याचे प्रयोजन ४.मराठी बालसाहित्याचा इतिहास
३	निवडक साहित्यकृती	पियूची वही - डॉ. संगीता बर्वे
४.	निवडक साहित्यकृती	अजबखाना – विंदा करंदीकर

Prescribed Text/s (If any):

अजबखाना – विंदा करंदीकर, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
 पियूची वही - डॉ. संगीता बर्वे, ज्योत्स्ना प्रकाशन, पहिली आवृत्ती २०१७, दुसरे पुनर्मुद्रण २०२२

Other Learning Resources recommended:

- १.दांडेकर मालतीबाई – बालसाहित्याची रूपरेषा
२. भागवत लीलावती, मराठी बालसाहित्य प्रवाह आणि स्वरूप
३. शहा सुलभा, मराठी बालवाङ्मय : स्वरूप आणि अपेक्षा
४. कुसुमाग्रज, 'स्वागत' (प्रस्तावना) गवतफुला – इंदिरा संत
५. वसेकर विश्वास, बालसाहित्याचे अंतरंग
६. जाधव रा. ग. (संपा), मराठी वाङ्मयाचा इतिहास, खंड ७, भाग २
७. दीक्षित लीला, मराठी बालसाहित्य :विचार आणि दर्शन
८. बोरसे-सुर्वे विद्या, बालसाहित्य – आकलन आणि अपेक्षा
९. बागुल देविदास, बालवाङ्मय
१०. मासिक ऋग्वेद, बालकुमार साहित्य संमेलन विशेषांक, मार्च २०१६

Teaching Plan

Unit No.	Unit Title	Teaching Methods	No. of Lectures
१	बालसाहित्याचे स्वरूप	न व ICT	१५
२	बालसाहित्य : प्रकार व प्रयोजन	न व ICT	१५
३	निवडक साहित्यकृती	न व ICT	१५
४	निवडक साहित्यकृती	न व ICT	१५

Evaluation Pattern

I. Continuous Internal Evaluation: Maximum Marks:

Method	Marks
चाचणी	२०
चाचणी	२०

J. Semester End Examination: Maximum Marks:

प्र. १.अ) किंवा प्र.१. ब)	घटक १	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. २.अ) किंवा प्र.२. ब)	घटक २	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. ३.अ) किंवा प्र.३. ब)	घटक ३	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. ४.अ) किंवा प्र.४. ब)	घटक ४	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५

Syllabus for M.A. II Autonomous from the year 2024-25

Name of the Course	M.A. - II
Course Code (refer to student handbook)	PAMAR307
Class	MA II
Semester	III
No of Credits	4
Nature	Research Project
Type (applicable to NEP only)	Major Mandatory/ Core/ Elective
Highlight revision specific to employability/ entrepreneurship/ skill development (if any) 100 words	

***M.A. Programme at Semester III
with Effect from the Academic Year 2024-25***

RESEARCH PROJECT	Name of the Course
24_PAMAR307	Course Code
M.A.	Class
III	Semester
04	No of Credits
The research project outcomes for M.A. students, encompassing research methodologies, are highly relevant for employability. Proficiency in these areas enhances language skills and soft skills. The students are able to choose the issues and ideas from their day-to-day life which resolves or utilise the sphere of literature, linguistics, criticism and language pedagogy. This subject explores new relevant skills for employability and entrepreneurship.	Relevance with Employability/ Entrepreneurship/ Skill development
Practical	Nature
Research Project	Type

Inclusion of project work in the course curriculum of the M.A. programme is one of the ambitious aspects in the programme structure. The main objective of inclusion of project work is to inculcate the element of research work challenging the potential of the learner as regards to his/her eagerness to enquire and ability to interpret particular aspects of the study in his/her own words. It is expected that the guiding teacher should undertake the counselling sessions and make the learners about the methodology of formulation, preparation and evaluation pattern of the project work.

Marks: 60 (Research Project); 40 (Project Viva): Total 100 Credits: 4

Course Outcomes

At the end of the Course, the Learner will be able to

1. Identify the research statement and formulate objectives. Choose appropriate methodology with proper tools for the research topic.
2. Analyze and interpret the data collected from different sources.
3. Explain the conclusions on the basis of data analysis.
4. Recall and list key research paradigms and methodologies in the subject.
5. Explain the principles of quantitative and qualitative analysis and their application in the subject of research.
6. Explicate the works of literature and linguistics through new ideologies and critical theories.

Guidelines for preparation of Research Project Work

1. Research project can be undertaken on any Major subject or Interdisciplinary subject.
2. Research Project can be based on primary data or secondary data.
3. The Research Project should be prepared under the guidance of the Project Guide.
4. The Research Project shall contain at least five chapters as follows:
Chapter I: Introduction & Research Methodology
Chapter II: Literature Review
Chapter III: Profile of Study Area/ Organization
Chapter IV: Data Analysis, Interpretation and Presentation
Chapter V: Conclusions and Suggestions
5. Project Work will be done by the student individually. Project Work, which is interdisciplinary in nature or has a higher level of research activity, can be done by a group of students with the prior permission of their respective Head of Departments.
6. The Research Project shall consist of 40 to 50 Pages.
7. Two Copies of typed Research Projects should be submitted through the concerned college as per the schedule provided by the college.
8. All P.G. Teachers under the Department / Faculty are eligible to work as Project Guide.
9. The Responsibility of guiding the projects will be shared by all P.G.Teachers in proportion.
10. Project viva shall be conducted by the panel of examiners.

For this purpose, the following points may be kept in mind while assessing the project reports:

- a. The panel of experts should try to verify that the candidate has done the project on his own and also identify his/her insight in the research problem concerned. The quality of the work should be evaluated on the basis of novelty, use of research methodology, contribution to the society or business and developing critical thinking, analytical thinking and decision-making skills of students.

b. The Research Project report will be examined by the Internal Examiner, who will allot 60 marks for the same.

c. Panel of Viva-Voce examination will consist of Internal and External examiners. The evaluation of Viva Voce for 40 marks will be made collectively by Internal and External Examiners

d. The viva voce examination shall be conducted as per schedule of the College.

Structure to be followed to maintain the uniformity in formulation and presentation of Project Work

(Model Structure of the Project Work)

Chapter I: Introduction & Research Methodology

In this chapter Selection and relevance of the problem, historical background of the problem, brief profile of the study area, definition/s of related aspects, characteristics, different concepts pertaining to the problem etc can be incorporated by the learner.

This chapter also Research Methodology which will include Objectives, Hypothesis, Scope of the study, limitations of the study, significance of the study, Selection of the problem, Sample size, Data collection, Tabulation of data, Techniques and tools to be used, etc can be incorporated by the learner.

Chapter II: Literature Review

This chapter will provide information about studies done on the respective issue. This would specify how the study undertaken is relevant and contribute for value addition in information/ knowledge/ application of study area which ultimately helps the learner to undertake further study on the same issue.

Chapter III: Profile of Study Area/ Organization

This chapter describes the information about the study area or Organisation. It includes the Background part & Overall information about the Research area

Chapter IV: Data Analysis, Interpretation and Presentation

This chapter is the core part of the study. The analysis pertaining to collected data will be done by the learner. The application of selected tools or techniques will be used to arrive at findings. In this, tables of information, presentation of graphs etc can be provided with interpretation by the learner.

Chapter V: Findings, Suggestions & Conclusions

In this chapter of project work, findings of work will be covered and suggestions will be enlisted to validate the objectives and hypotheses.

Note: If required more chapters of data analysis can be added.

Bibliography

Appendix

Evaluation Pattern

Sem III 4 Credits 60:40 Pattern

Internal	40 Marks	20 Marks	Research Proposal
		10 Marks	Research Proposal presentation
		10 Marks	Research Proposal presentation - Q & A
External	60 Marks	40 Marks	Thesis of Research Project
		10 Marks	Final Viva -voce
		10 Marks	Viva -voce - Q & A

Rubric for Evaluation of Research Project (60 Marks)

Evaluator: Internal Examiner

Criteria	Marks	Excellent (10-9)	Good (8-7)	Satisfactory (6-5)	Needs Improvement (4-0)
Problem Identification & Objectives	10	Clearly defined problem with strong rationale and well-framed objectives	Clear problem statement, objectives mostly aligned	Problem statement and objectives somewhat unclear	Vague or poorly defined problem and objectives
Research Methodology	10	Appropriate research design, well-defined scope, hypothesis, sample size, and data collection methods	Methodology mostly appropriate, minor gaps in execution	Some weaknesses in research design and data collection	Major flaws in research design or insufficient details
Literature Review	10	Comprehensive, well-organized, and critically analyzed existing literature	Covers relevant literature but lacks depth in analysis	Limited review with some missing key references	Weak or insufficient literature review

Criteria	Marks	Excellent (10-9)	Good (8-7)	Satisfactory (6-5)	Needs Improvement (4-0)
Data Analysis & Interpretation	10	Effective data presentation, well-interpreted findings using relevant techniques	Data presented well but minor inconsistencies in interpretation	Some data analysis present but lacks depth	Poor data analysis, incorrect or incomplete interpretation
Findings, Conclusion & Suggestions	10	Strong conclusions supported by data, relevant suggestions	Good conclusions but minor gaps in linking with analysis	Some conclusions drawn but weak support from data	No clear findings, weak or missing conclusions
Report Structure & Presentation	10	Well-structured, clear formatting, proper citations, free from errors	Mostly well-organized with minor formatting issues	Some formatting issues, minor errors	Poorly structured, frequent errors, lacks coherence

Rubric for Viva-Voce (40 Marks)

Evaluators: Internal & External Examiners

Criteria	Marks	Excellent (10-9)	Good (8-7)	Satisfactory (6-5)	Needs Improvement (4-0)
Understanding of Research	10	Demonstrates deep understanding and strong grasp of concepts	Good understanding but some gaps in explanation	Basic understanding with minor misconceptions	Lacks clarity, weak understanding
Application of Research Methods	10	Clearly explains methodology, tools, and techniques used	Good explanation with minor gaps	Partial understanding, some incorrect methodology usage	Poor explanation, lacks knowledge of methodology
Data Interpretation & Critical Thinking	10	Strong analytical skills, justifies findings effectively	Good analysis but lacks depth in some areas	Some analysis done but lacks proper justification	Weak interpretation, poor analytical skills
Communication & Presentation Skills	10	Clear, confident, well-structured responses	Good communication with minor hesitation	Some difficulty in expressing ideas clearly	Lacks confidence, poor articulation

Syllabus for Master of Arts in Marathi for the year 2024-25 Sem - IV

Nomenclature of the Course	महानगरीय साहित्य	
Class	M.A. -II	
Semester	IV	
Course Code	PAMAR401	
No. of Credits	04	
Nature	Theory	
Type	Major Mandatory	
Course Outcomes:		
CO1 महानगरीय साहित्यामुळे शहरीकरण, महानगरीकरण प्रक्रियांचा विद्यार्थ्यांना परिचय होईल.		
CO2 महानगरीय मराठी साहित्याची परंपरा ज्ञात होईल.		
CO3 महानगरी संस्कृतीचा परिचय होईल.		
Syllabus:		
Unit No.	Unit Title	Subtitles (Learning Points)
१	महानगर: स्वरूप व संकल्पना	१. शहरीकरण, महानगरीकरण प्रक्रिया (समाजशास्त्रीय परिप्रेक्ष्यातून) महानगरी संस्कृती २. महानगरी जीवन, त्यात कालपरत्वे घडत गेलेले बदल, व्यामिश्रता, महानगरी जाणिवा, संवेदना, परात्मता, भयग्रस्तता, मूल्यभ्रष्टता, व्यक्तिर्केन्द्रितता इत्यादी.
२	महानगरी मराठी साहित्य संकल्पना	१. महानगरी मराठी साहित्य: संकल्पना, स्वरूप व तत्त्वे २. महानगरीय मराठी साहित्याची परंपरा
३	नेमलेली साहित्यकृती	चाहूल – प्रशांत दळवी (नाटक)
४.	नेमलेली साहित्यकृती	मुंबई दिनांक - अरुण साधू (कादंबरी)
Prescribed Text/s (If any):		
१. चाहूल – प्रशांत दळवी (नाटक), पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई, १९९९		
२. मुंबई दिनांक - अरुण साधू (कादंबरी), मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई. १९७२		
Other Learning Resources recommended:		
१. पोवार छाया, मराठी नागर कथा		
२. खोले विलास(संपा.), गेल्या अर्धशतकातील मराठी कादंबरी		

३.आडारकर नीरा व मेनन, मीना, कथा मुंबईच्या गिरणगावाची			
Teaching Plan			
Unit No.	Unit Title	Teaching Methods	No. of Lectures
१	महानगर: स्वरूप व संकल्पना	व्याख्यान	१५
२	महानगरी मराठी साहित्य संकल्पना	व्याख्यान	१५
३	नेमलेली साहित्यकृती	व्याख्यान	१५
४	नेमलेली साहित्यकृती	व्याख्यान	१५

Evaluation Pattern

K. Continuous Internal Evaluation: Maximum Marks:

Method	Marks
चाचणी	२०
चाचणी	२०

L. Semester End Examination: Maximum Marks:

Question No. and Sub questions (If any) (E.g. Q. 1 a) ...	Unit and sub unit (with number and title)	Type of Question (Essay / short note / Objective / Diagram, etc.)	Marks
प्र. १.अ) किंवा प्र.१. ब)	घटक १	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. २.अ) किंवा प्र.२. ब)	घटक २	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. ३.अ) किंवा प्र.३. ब)	घटक ३	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. ४.अ) किंवा प्र.४. ब)	घटक ४	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५

Nomenclature of the Course	स्त्रीवादी चळवळ आणि सिद्धान्तन	
Class	M.A. -II	
Semester	IV	
Course Code	PAMAR402	
No. of Credits	04	
Nature	Theory	
Type	Major Mandatory	
Course Outcomes:		
CO1 स्त्रीवादी चळवळीचा इतिहास आणि त्यासंदर्भात झालेल्या सिद्धान्तनाच्या सूत्रांचा परिचय होईल.		
CO2 स्त्रीवादाच्या विविध प्रवाहांचा परिचय होईल.		
CO3 लिंगभेद आणि समाज, साहित्य, संस्कृती यांच्यातील संघर्षरूपे आणि त्या संदर्भातील विविध दृष्टिकोनांचा परिचय होईल.		
Syllabus:		
Unit No.	Unit Title	Subtitles (Learning Points)
१	स्त्रीवाद संकल्पना व स्वरूप	१. स्त्रीवाद संकल्पना व स्वरूप २. पाश्चात्य स्त्रीवादी प्रवाह – उदारमतवादी स्त्रीवाद, जहाल स्त्रीवाद, मार्क्सवादी स्त्रीवादी, काळा स्त्रीवाद
२	भारतीय स्त्रीवाद संकल्पना व स्वरूप	१. भारतीय स्त्रीवाद संकल्पना २. उदारमतवादी स्त्रीवाद, जहाल स्त्रीवाद, दलित स्त्रीवाद, पर्यावरणवादी स्त्रीवाद
२	स्त्रीवादी चळवळ आणि संघटना	१. महाराष्ट्रातील स्त्रीवादी चळवळ २. स्त्रीवादी संघटनांचे कार्य, स्त्रीवादी मासिके
३	निवडक साहित्यकृती	१. उत्खनन – गौरी देशपांडे २. ठष्ट - संजय पवार
Prescribed Text/s (If any):		
उत्खनन – गौरी देशपांडे ठष्ट - संजय पवार		
Other Learning Resources recommended:		
१. गोखले करुणा, बाईमाणूस, राजहंस प्रकाशन, पुणे.		
२. धोंगडे अश्विनी, 'स्त्रीवादी समीक्षा – स्वरूप आणि उपयोजन', दिलीपराज प्रकाशन, पुणे.		
३. नानिवडेकर मेघा, 'महाराष्ट्रातील स्त्री चळवळीचा मागोवा', प्रतिमा प्रकाशन, पुणे.		
४. वरखेडे मंगला, 'स्त्रीवाद संकल्पना व उपयोजन', का.स.वाणी प्रगत अध्ययन संस्था, धुळे.		

५. सोनवणे विलास -बहुजन स्त्रीवादाच्या दिशेने
६. महाजन वंदना, 'सांस्कृतिक प्रवाहांची स्त्रीवादी समीक्षा', स्नेहवर्धन प्रकाशन, पुणे.

Teaching Plan

Unit No.	Unit Title	Teaching Methods	No. of Lectures
१	स्त्रीवाद संकल्पना व स्वरूप	व्याख्यान व ICT	१५
२	भारतीय स्त्रीवाद संकल्पना व स्वरूप	व्याख्यान व ICT	१५
३	स्त्रीवादी चळवळ आणि संघटना	व्याख्यान व ICT	१५
४	निवडक साहित्यकृती	व्याख्यान	१५

Evaluation Pattern

M. Continuous Internal Evaluation: Maximum Marks: 40

Method	Marks
चाचणी	२०
चाचणी	२०

N. Semester End Examination: Maximum Marks: 60

Question No. and Sub questions (If any) (E.g. Q. 1 a) ...	Unit and sub unit (with number and title)	Type of Question (Essay / short note / Objective / Diagram, etc.)	Marks
प्र. १.अ) किंवा प्र.१. ब)	घटक १	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. २.अ) किंवा प्र.२. ब)	घटक २	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. ३.अ) किंवा प्र.३. ब)	घटक ३	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. ४.अ) किंवा प्र.४. ब)	घटक ४	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५

Syllabus for MA- II of Arts in Marathi for the year 2024-25

Nomenclature of the Course	प्रसारमाध्यमे आणि भाषाव्यवहार
Class	M.A -II
Semester	IV
Course Code	PAMAR403

No. of Credits	04		
Nature	Theory		
Type	Major Mandatory		
Course Outcomes:			
CO1 प्रसारमाध्यमांनुसार भाषेच्या उपयोजनाची विविध कौशल्ये विद्यार्थ्यांना ज्ञात होतील. CO2. प्रसारमाध्यमांनुसार भाषेच्या उपयोजनाची विविध कौशल्यांचे उपयोजन करता येईल. CO3 प्रसारमाध्यमांतील भाषेचे महत्त्व लक्षात येईल.			
Syllabus:			
Unit No.	Unit Title	Subtitles (Learning Points)	
१	प्रसारमाध्यमे संकल्पना	१.प्रसारमाध्यमे म्हणजे काय? पारंपरिक प्रसारमाध्यमे आणि आधुनिक प्रसारमाध्यमे, प्रसारमाध्यमांचे प्रकार २.प्रसारमाध्यमांचा समाजावर होणारा परिणाम, प्रसारमाध्यमांचा विकास	
२	प्रसारमाध्यमांचे प्रकार	१.प्रसारमाध्यमांचे प्रकार मुद्रितप्रसारमाध्यमे (वृत्तपत्रे आणि नियतकालिके) २. दृक् आणि श्राव्य प्रसारमाध्यमे नभोवाणी, दूरचित्रवाणी, इंटरनेट	
३	प्रसारमाध्यमांचे स्वरूप	१.श्राव्य माध्यमाचे स्वरूप व महत्त्व, कार्यक्रमांचे विविध प्रकार, उद्दिष्टे, कार्यक्रमाची पूर्वतयारी आणि सादरीकरण २.दूरचित्रवाणी माध्यमाचे स्वरूप विस्तार कार्यक्रमांचे प्रकार, लेखन, संशोधन आणि प्रसारण इत्यादी.	
Prescribed Text/s (If any): No			
Other Learning Resources recommended:			
१. देव सदाशिव, कोशवाङ्मय विचार आणि व्यवहार, सुवर्ण प्रकाशन, २००२.			
२. नसिराबादकर ल.रा., व्यावहारिक मराठी			
३. गर्गे स.मा., पत्र आणि पत्रकारिता, मानसन्मान प्रकाशन, १९९९.			
Teaching Plan			
Unit No.	Unit Title	Teaching Methods	No. of Lectures
१	प्रसारमाध्यमे संकल्पना	व्याख्यान व ICT	२०
२	प्रसारमाध्यमांचे प्रकार	व्याख्यान व ICT	२०

३	प्रसारमाध्यमांचे स्वरूप	व्याख्यान व ICT	२०
---	-------------------------	-----------------	----

Evaluation Pattern

O. Continuous Internal Evaluation: Maximum Marks: 40

Method	Marks
चाचणी	२०
चाचणी	२०

P. Semester End Examination: Maximum Marks: 60

Question No. and Sub questions (If any) (E.g. Q. 1 a) ...	Unit and sub unit (with number and title)	Type of Question (Essay / short note / Objective / Diagram, etc.)	Marks
प्र. १.अ) किंवा प्र.१. ब)	घटक १	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. २.अ) किंवा प्र.२. ब)	घटक २	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. ३.अ) किंवा प्र.३. ब)	घटक ३	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र.४ टीपा (५ पैकी ३)	घटक १,२,३	टीपा (प्रत्येक घटकावर एक)	१५

Syllabus for MA- II of Arts in Marathi for the year 2024-25

Nomenclature of the Course	लोकसाहित्य
Class	M.A - II
Semester	IV
Course Code	PAMAR404
No. of Credits	04
Nature	Theory
Type	Major Mandatory
Course Outcomes:	
CO1 लोकसाहित्याची संकल्पना अभ्यासल्यामुळे लोकसाहित्याच्या निर्मिती प्रेरणांचा शोध घेता येईल.	
CO2 लोकसाहित्याच्या संकल्पना अभ्यासल्यामुळे तिचे स्वरूप स्पष्ट होईल.	
CO3 लोकसाहित्याचे प्रकार व अभ्यासपद्धती ज्ञात होतील.	
CO4 महाराष्ट्रातील निवडक लोककलांचा परिचय होईल.	
CO5 लोकसंस्कृतीचे आकलन होऊन तिचे जतन व संवर्धन करण्याची प्रेरणा मिळेल.	
CO6 लोकवाङ्मयाच्या अभ्यासामुळे पारंपरिक जीवनमूल्यांचा शोध घेता येईल.	

Syllabus:

Unit No.	Unit Title	Subtitles (Learning Points)
१	लोकसाहित्य: संकल्पना	१.लोकसाहित्य संकल्पना २. लोकसाहित्याच्या विविध व्याख्या व लक्षणे ३.लोकसाहित्याची संकेत व्यवस्था व निर्मिती प्रेरणा
२	लोकसाहित्य : स्वरूप विचार	१.लोक आणि लोकमानस २. लोकधर्म आणि लोकदैवत ३.लोकतत्त्व आणि लोककला ४.लोकवाङ्मय आणि लोकसंस्कृती
३	लोकसाहित्याचेप्रकार व अभ्यासपद्धती	१.लोकसाहित्याचे प्रकार २.लोकसाहित्याचे वर्गीकरण ३.लोकसाहित्याचा इतर ज्ञान शाखांशी असलेला संबंध ४.लोकसाहित्याच्या आधुनिकपद्धती
४.	निवडक लोककला	१.गोंधळ २.खंडोबाचे जागरण ३.चित्रकथी ४.नमन- खेळे ५.दंडार ६.खडी गंमत

Prescribed Text/s (If any): No

Other Learning Resources recommended:

- १.ढेरे रा.चिं., लोकसाहित्य: शोध आणि समीक्षा, श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे, १९९०.
- २.ढेरे रा.चिं., संत साहित्य आणि लोकसाहित्य : काही अनुबंध, श्रीविद्या प्रकाशन, पुणे, १९७८.
- ३.डॉ. कुबल रमेश, आदिवासी नाटक – स्वरूप आणि समीक्षा, आय.एन.टी प्रकाशन, मुंबई, २००६.
- ४.भागवत दुर्गा, लोकसाहित्याची रूपरेषा, मुंबई मराठी ग्रंथ संग्रहालय, मुंबई, १९५६.
- ५.मांडे प्रभाकर, लोकसाहित्याचे स्वरूप, परिमल प्रकाशन, औरंगाबाद, १९७८.
- ६.मांडे प्रभाकर, लोकसाहित्याचे अंतःप्रवाह,
- ७.वरखेडे र.ना.(संपा.), लोकसाहित्य व लोकपरंपरा, विद्याबलम्, धुळे, १९८३.
८. आजगावकर सूर्यकांत, कोकणातील नमन-खेळे, ललित पब्लिकेशन,मुंबई २०२१,
९. डॉ.खांडगे प्रकाश, महाराष्ट्राच्या प्रयोगात्मक लोककला परंपरा आणि नवता , महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई. २०१७.

१०.राजापुरे पुष्पलता, कोकणातील लोककला, शब्दालय प्रकाशन, श्रीरामपूर, २०१४.

Teaching Plan

Unit No.	Unit Title	Teaching Methods	No. of Lectures
१	लोकसाहित्य: संकल्पना	याख्यान व ICT	१५
२	लोकसाहित्य : स्वरूप विचार	याख्यान व ICT	१५
३	लोकसाहित्याचे प्रकार व अभ्यासपद्धती	याख्यान व ICT	१५
४	निवडक लोककला	याख्यान व ICT	१५

Evaluation Pattern

Q. Continuous Internal Evaluation: Maximum Marks: 40

Method	Marks
चाचणी	२०
चाचणी	२०

R. Semester End Examination: Maximum Marks: 60

Question No. and Sub questions (If any) (E.g. Q. 1 a) ...	Unit and sub unit (with number and title)	Type of Question (Essay / short note / Objective / Diagram, etc.)	Marks
प्र. १.अ) किंवा प्र.१. ब)	घटक १	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. २.अ) किंवा प्र.२. ब)	घटक २	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. ३.अ) किंवा प्र.३. ब)	घटक ३	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५
प्र. ४.अ) किंवा प्र.४. ब)	घटक ४	दीर्घोत्तरी प्रश्न	१५

***(M.A.) Programme at Semester IV
with Effect from the Academic Year 2024-25***

Name of the Course		RESEARCH PROJECT
Course Code		24_PAMAR406
Class		M.A.
Semester		IV
No of Credits		6
Nature		Practical
Type		Research Project
Relevance with Employability/ Entrepreneurship/ Skill development		The research project outcomes for M.A.students, encompassing research methodologies, are highly relevant for employability. Proficiency in these areas enhances language skills and soft skills. The students are able to choose the issues and ideas from their day-to-day life which resolves or utilise the sphere of literature, linguistics, criticism and language pedagogy. This subject explores new relevant skills for employability and entrepreneurship.

Inclusion of Research Project in the course curriculum of the M.A. programme is one of the ambitious aspects in the programme structure. The main objective of inclusion of Research Project project is to inculcate the element of research work challenging the potential of the learner as regards to his/her eagerness to enquire and ability to interpret particular aspects of the study in his/her own words. It is expected that the guiding teacher should undertake the counselling sessions and make the learners about the methodology of formulation, preparation and evaluation pattern of the project work.

Marks: 90 (Research Project); 60 (Project Viva): Total 150, Credits: 6

At the end of the Course, the Learner will be able to

1. Identify the research statement and formulate objectives .
2. Choose appropriate methodology with proper tools for the research topic.
3. Analyze and interpret the data collected from different sources.
4. Explain the conclusions on the basis of data analysis.
5. Recall and list key research paradigms and methodologies in the subject.
6. Explain the principles of quantitative and qualitative analysis and their application in the subject of research.
7. Explicate the works of literature and linguistics through new ideologies and critical theories.

Guidelines for preparation of Research Project Research Project t can be undertaken on any Major subject or Interdisciplinary subject.

1. Research Project can be based on primary data or secondary data.
2. The Research Project should be prepared under the guidance of the Project Guide.
3. The Research Project shall contain at least five chapters as follows:
Chapter I: Introduction & Research Methodology
Chapter II: Literature Review

Chapter III: Profile of Study Area/ Organization

Chapter IV: Data Analysis, Interpretation and Hypothesis Testing

Chapter V: Conclusions and Suggestions

4. Research Project will be done by the student individually. Research projects which are interdisciplinary in nature or have higher level research problems can be done by a group of students with the prior permission of their respective Head of Departments.
5. The Research Project shall consist of at least 60 to 80 Pages.
6. Two Copies of typed Research Project Projects should be submitted through the concerned college as per the schedule provided by the college.
7. All P.G. Teachers under the Department Faculty are eligible to work as Project Guide.
8. The Responsibility of guiding the projects will be shared by all P.G. Teachers in proportion.
9. Project viva shall be conducted by the panel of examiners.
10. Same Topic can be continued from Semester III to Semester IV to cover the larger aspects of the research problem and find solutions

For this purpose, the following points may be kept in mind while assessing the project reports:

a. The panel of experts should try to verify that the candidate has done the Research Project on his own (or in group if allowed) and also identify his/her insight in the research problem concerned. The quality of the work should be evaluated on the basis of novelty, use of research methodology, contribution to the society or business and developing critical thinking, analytical thinking and decision-making skills of students.

b. The Research Project report will be examined by the Internal Examiner, who will allot 90 marks for the same.

c. Panel of Viva-Voce examination will consist of Internal and External examiners. The evaluation of Viva Voce for 60 marks will be made collectively by Internal and External Examiners

d. The viva voce examination shall be conducted as per schedule of the College.

Structure to be followed to maintain the uniformity in formulation and presentation of Project Work (Model Structure of the Project Work)

Chapter I: Introduction & Research Methodology

In this chapter Selection and relevance of the problem, historical background of the problem, brief profile of the study area, definition/s of related aspects, characteristics, different concepts pertaining to the problem etc can be incorporated by the learner.

This chapter also Research Methodology which will include Objectives, Hypothesis, Scope of the study, limitations of the study, significance of the study, Selection of the problem, Sample size, Data collection, Tabulation of data, Techniques and tools to be used, etc can be incorporated by the learner.

Chapter II: Literature Review

This chapter will provide information about studies done on the respective issue. This would specify how the study undertaken is relevant and contribute for value addition in information/ knowledge/ application of study area which ultimately helps the learner to undertake further study on the same issue.

Chapter III: Profile of Study Area/ Organization

This chapter describes the information about the study area or Organisation. It includes the Background part & Overall information about the Research area

Chapter IV: Data Analysis, Interpretation and Hypothesis Testing

This chapter is the core part of the study. The analysis pertaining to collected data will be done by the learner. The application of selected tools or techniques will be used to arrive at findings. In this, tables of information, presentation of graphs etc can be provided with interpretation by the learner.

Chapter V: Conclusions and Suggestions

In this chapter of project work, findings of work will be covered and suggestions will be enlisted to validate the objectives and hypotheses.

Note: If required more chapters of data analysis can be added.

Bibliography

Appendix

Evaluation Pattern

Sem IV 6 Credits 90:60 Pattern

Internal	60 Marks	30 Marks	Research Proposal
		15 Marks	Research Proposal presentation
		15 Marks	Research Proposal presentation - Q & A
External	90 Marks	60 Marks	Thesis of Research Project
		15 Marks	Final Viva -voce
		15 Marks	Viva -voce - Q & A

Rubric for Evaluation of Research Project (90 Marks)

Evaluator: Internal Examiner

Criteria	Marks	Excellent (10-9)	Good (8-7)	Satisfactory (6-5)	Needs Improvement (4-0)
Problem Identification & Objectives	10	Clearly defined problem with strong rationale and well-framed objectives	Clear problem statement, objectives mostly aligned	Problem statement and objectives somewhat unclear	Vague or poorly defined problem and objectives
Research Methodology & Hypothesis Testing	15	Advanced methodology, correct hypothesis formulation, well-defined tools (T-test, ANOVA, Chi-square, etc.)	Good methodology but minor gaps in execution	Some weaknesses in research design and hypothesis testing	Major flaws in research design, insufficient data
Literature Review & Theoretical Framework	10	Comprehensive review, well-organized, critical analysis, clear research gap	Covers relevant literature but lacks depth in analysis	Limited review with missing key references	Weak or insufficient literature review
Profile of Study Area/Organization	10	Clear, relevant, and well-structured description of study area with proper context	Good background, minor gaps in context	Limited or general background with minimal details	Poorly defined study area, lacks clarity
Data Collection & Sampling	10	Proper sampling methods, accurate and reliable data sources	Good data collection but minor inconsistencies	Some gaps in data reliability or sample selection	Weak data collection, insufficient sample size
Data Analysis, Interpretation & Hypothesis Testing	15	Strong analytical approach, correct statistical techniques, clear interpretation	Good analysis but minor errors in statistical application	Some analysis present but lacks depth	Poor data analysis, incorrect hypothesis testing
Findings, Conclusion & Suggestions	15	Strong conclusions based on analysis, innovative recommendations, validated hypotheses	Good conclusions but minor gaps in linking with data	Some conclusions drawn but weak support from data	No clear findings, weak or missing conclusions
Formatting, Report Structure & Citations	5	Well-structured, clear formatting, proper citations, free from errors	Mostly well-organized with minor formatting issues	Some formatting issues, minor errors	Poorly structured, frequent errors, lacks coherence

Rubric for Viva-Voce (60 Marks)

Evaluators: Internal & External Examiners

Criteria	Marks	Excellent (10-9)	Good (8-7)	Satisfactory (6-5)	Needs Improvement (4-0)
Understanding of Research Problem	10	Demonstrates deep understanding and strong grasp of concepts	Good understanding but some gaps in explanation	Basic understanding with minor misconceptions	Lacks clarity, weak understanding
Application of Research Methods & Statistical Tools	15	Clearly explains methodology, hypothesis testing, tools (ANOVA, Chi-square, etc.)	Good explanation with minor gaps	Partial understanding, some incorrect methodology usage	Poor explanation, lacks knowledge of methodology
Data Interpretation & Critical Thinking	15	Strong analytical skills, justifies findings effectively	Good analysis but lacks depth in some areas	Some analysis done but lacks proper justification	Weak interpretation, poor analytical skills
Practical Implications & Models	10	Connects research findings with models or real-world applications	Provides some insights, minor gaps in practical application	Limited practical application of findings	No practical application, or weaker model integration
Communication & Presentation Skills	10	Clear, confident, well-structured responses	Good communication with minor hesitation	Some difficulty in expressing ideas clearly	Lacks confidence, poor articulation

The bounded Research Project shall be prepared as per the broad guidelines given below:

- Font type: Times New Roman (Font size: 12-For content, 14-for Title)
- Font type: Kokila (Font size: 16 -For content, 18-for Title)
- Line Space: 1.5-for content and 1-for in table work
- Paper Size: A4
- Margin: in Left-1.5, Up-Down-Right

Format

1st page (Main Page)

Title of the problem of the Project
A Project Submitted

To

**R. P. Gogate College of Arts & Science and
R.V. Jogalekar College of Commerce (Autonomous), Ratnagiri**

of

Master in Art

Under the Faculty of Art

By

Name of Student

Under the Guidance of
Name of the Guiding Teacher

R. P. Gogate college of Arts & Science and

R.V. Jogalekar College of Commerce (Autonomous), Ratnagiri

Advocate N.V. Joshi Road,
Near Ratnagiri District Court, Ratnagiri

Month and Year

On separate page

Index

Chapter No	Title of the Chapter	Page No.
01		
02		
03		
04		
05		

Date: 11.04.2025

Signature

Place: Ratnagiri

Chairperson and HoD